

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Sint-Carolus te RUISBROEK

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	10637
Instelling	Vrije Basisschool - Sint-Carolus
Directeur	Wim VAN DER DONCK en Annick MEES
Adres	Kloosterstraat 1 - 2870 RUISBROEK
Telefoon	03-886.64.76
Fax	03-866.37.13
E-mail	sint-carolus@skynet.be
Website	www.carolusschool.be
Bestuur van de instelling	VZW Vrij Kath.Ond. Ruisbroek
Adres	Ruisbroek-Dorp 32 - 2870 RUISBROEK
Scholengemeenschap	Vrije Basisonderwijs Puurs en St-Amands
Adres	Hekkestraat 1 - 2890 SINT-AMANDS
CLB	Vrij CLB Het Kompas
Adres	Vijfhoek 1_A - 2800 MECHELEN
Dagen van het doorlichtingsbezoek	18-02-2014, 19-02-2014, 20-02-2014 en 21-02-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	21-02-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	14-03-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Hilde De Vleeschouwer
Teamleden	Marianne D'Heer
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	9
3.1.1.3 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en wereldoriëntatie	9
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde.....	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	14
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	16
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	17
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	18
4.2 Leerbegeleiding	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
6.1 Wat doet de school goed?.....	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	23
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	24
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Vrije Basisschool Sint-Carolus te Puurs bestaat uit een kleuter- en lagere afdeling in deelgemeente Ruisbroek en een éénklassige kleuterafdeling te Eikevliet in Bornem. Beide kleuterafdelingen rekruteren vooral kleuters uit de nabije schoolomgeving. De leerlingen die in de lagere afdeling schoollopen zijn afkomstig uit de ruimere omgeving van de school. De lagere afdeling kent een groeiend aandeel kinderen met een anderstalige achtergrond. Een enthousiast en betrokken schoolteam spant zich dagelijks in om de leerlingen onderwijs te bieden in de geborgenheid van een kleinschalige, zorgzame leeromgeving.

Voor het erkenningsonderzoek in de kleuterafdeling baseerde de onderwijsinspectie zich op de leergebieden wiskundige initiatie en wereldoriëntatie. De school komt haar inspanningsverplichting na en slaagt er in om de ontwikkelingsdoelen voor deze leergebieden in voldoende mate na te streven bij de kleuters. De verschillende domeinen van wiskundige initiatie en wereldoriëntatie krijgen op een behoorlijke wijze aandacht binnen een geïntegreerde, thematische aanpak.

De leerkrachten maakten de nodige afspraken om de verticale samenhang en graduele opbouw over de kleutergroepen heen te garanderen. De meeste kleuterleerkrachten vangen de ontwikkelingsverschillen binnen hun klasgroep op door gerichte differentiatie in het aanbod. De kleuters krijgen ruime kansen om via geleide activiteiten wiskundige begrippen te verwerven en de wereld om zich heen te ontdekken en erin te experimenteren. De speelleerplekken zijn voldoende uitdagend en bieden in de meeste klassen de nodige impulsen om actief en zelfsturend aan de slag te gaan. Het kleuterteam volgt de vorderingen van de kleuters voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie nauwgezet op en voorziet de nodige ondersteuning voor kinderen met ontwikkelingsmoeilijkheden.

In de lagere afdeling vormden de leergebieden wiskunde en wereldoriëntatie het onderwerp van het erkenningsonderzoek.

Het team van de lagere afdeling bereikt de eindtermen voor wiskunde in onvoldoende mate met de leerlingen. Uit diverse outputgegevens blijkt dat tal van leerlingen de verwachte onderwijsdoelstellingen voor dit leergebied niet behalen. Het actuele aanbod is niet evenwichtig en de volledigheid is niet in alle klassen gegarandeerd. De klasleerkrachten vertrouwen er op dat de graduele opbouw verzekerd is door het gebruik van het onderwijsleerpakket. Door veelvuldige leerkrachteigen aanpassingen aan het leerpakket en het ontbreken van concrete afspraken hierbij is de verticale samenhang niet gegarandeerd. De didactische aanpak en de aangeboden leerstrategieën binnen dit leergebied zijn sterk leerkrachtafhankelijk.

Klasleerkrachten voorzien opvallend weinig ondersteunende hulpmiddelen en oplossingsstrategieën in het klasbeeld. Een evenwichtige en permanente evaluatie en een degelijke analyse van de oorzaak van gemaakte fouten zijn geen gemeengoed in alle klassen. Dit bemoeilijkt de effectieve ondersteuning en begeleiding van de leerlingen. De school zet sterk in op remediëring en trajecten op maat voor wiskunde.

Hoe leerkrachten een preventieve onderwijspraktijk voor wiskunde kunnen uitbouwen, was nog maar weinig het onderwerp van teamgericht overleg. Het team staat nog aan het begin van een ontwikkelingstraject om via de interne kwaliteitszorg signalen op te vangen en gericht in te spelen op vastgestelde knelpunten binnen haar wiskundeonderwijs. De school voldoet niet aan haar resultaatsverplichting voor dit leergebied. Het vastgestelde tekort wordt weerhouden in het eindadvies.

De lagere afdeling bereikt de eindtermen van wereldoriëntatie in voldoende mate met haar leerlingen en beantwoordt hiermee aan de verwachtingen van de overheid. Het team voorziet in een gevarieerd en voldoende evenwichtig leerplandoelgericht aanbod voor de verschillende domeinen van het leergebied. De thema's, activiteiten en leerinhouden zijn grotendeels afgesproken binnen de lagere afdeling. Leerkrachten geven een rijke en gevarieerde invulling aan de behandelde thema's en voorzien in bijzonder veel uitbreidingsleerstof. Het is nog een aandachtspunt om de aangeboden inhouden én de gehanteerde werkbundels af te stemmen op het niveau van de leerlingen, zonder de verwachtingen van het leerplan uit het oog te verliezen. Het team onderneemt gerichte initiatieven rond verkeers- en gezondheidseducatie, mondiale vorming, sociale interacties en techniek.

De school investeert bewust sterk in (meerdaagse) extra-murosactiviteiten die een doelgerichte invulling krijgen en bijdragen aan de verruiming van het wereldbeeld, de ontwikkeling van het zelfconcept en het sociaal functioneren van de leerlingen. Binnen het leergebied wereldoriëntatie stimuleren diverse activerende werkvormen de zelfstandigheid van de leerlingen.

Sommige leerkrachten slagen er in om binnen hun evaluatiepraktijk voor wereldoriëntatie voldoende aandacht te schenken aan vaardigheden en inzichten. In een aantal klassen brengen de evaluaties vrijwel uitsluitend feitenkennis in kaart en zijn ze té eenzijdig gericht op bepaalde (deel)domeinen. De school heeft voldoende aandacht voor de professionalisering van leerkrachten voor dit leergebied, zowel via nascholing als via het aanwenden van interne expertise.

Om te beoordelen of de school de eigen kwaliteit in voldoende mate bewaakt, onderzocht de inspectie zowel de deskundigheidsbevordering van het personeel als de leerbegeleiding van de leerlingen. Het professionaliseringsbeleid van de school richt zich vooral op navorming omtrent de gekozen schoolprioriteiten. De school doet een beroep op de pedagogische begeleidingsdienst en andere externen om de deskundigheid van het personeel te verhogen. Het beleid stapt mee in het vormingsaanbod van de scholengemeenschap en maakt goed gebruik van de overlegstructuren binnen dit platform om de professionalisering van bepaalde teamleden aan te sturen.

Het gebrek aan transparante en gefaseerde implementatiestrategieën belemmert diepgaande veranderingen. Het is sterk leerkrachtafhankelijk of bedoelingen begrepen, verwerkt en vertaald worden naar de klaspraktijk. Hoewel de nood er is, zet het beleid slechts beperkt in op coaching van leerkrachten tot op de klasvloer en op de begeleiding van teamleden bij het in vraag stellen van het eigen pedagogisch-didactisch handelen. De verspreiding van goede praktijkvoorbeelden kent nog groeikansen.

Vanuit de visie van de scholengemeenschap ontwikkelde de school een eigen visie op leerbegeleiding. Ze voorziet in de nodige middelen en overlegstructuren om een degelijke leerbegeleiding op te zetten. De talrijke remediërende interventies en diverse individuele trajecten wijzen op de wil om de 'zorg voor elk kind' elke dag waar te maken. De ondersteuning op leerlingniveau situeert zich vooral in de tweedelijnszorg. De school stelt de wijze waarop ze de behoeften op leerkrachtniveau in kaart wil brengen en de draagkracht van de teamleden in functie van een effectieve eerstelijnszorg wil versterken nog niet scherp. Sommige leerkrachten leggen de zorg voor leerlingen met leermoeilijkheden volledig in handen van het zorgteam. Ze verliezen zelf het overzicht over de werkelijke problematieken en hebben geen zicht op de moeilijkheden die voortvloeien uit hun eigen aanpak. De preventieve basiszorg komt hierdoor in sommige klassen danig in gedrang. Ook de mate waarin bepaalde, momentane zorginterventies werkelijk effect hebben op de ontwikkeling en het leerproces van de leerlingen is minder transparant voor heel wat teamleden. De school brengt de voortgang van de leerlingen voor diverse leergebieden in kaart, maar benut de gegevens nog te weinig om zowel de school- als zorgbrede werking te evalueren en waar nodig gericht bij te sturen. Het ontbreekt aan gefaseerde en doelgerichte ontwikkelingstrajecten om de leerbegeleiding op school- en leerkrachtniveau verder te optimaliseren, de noden van de veranderende populatie op te vangen en de leerkrachten te versterken om hier gepast op in te spelen.

De school maakte gericht werk van een specifieke schoolvisie die ze duidelijk visualiseert in het schoolbeeld en in de communicatie met de ouders. De openheid en de samenhang binnen het personeelsteam bevorderen de gezamenlijke besluitvorming. Stabiele overlegstructuren faciliteren de uitbouw van organisatorische én onderwijskundige aspecten van de schoolwerking. Het beleid laat kansen onbenut om via klasbezoeken en functioneringsgesprekken een objectief zicht te krijgen op ieders klaspraktijk en om in te grijpen waar nodig. Binnen haar interne kwaliteitszorg slaagt de school er vooralsnog niet in de beschikbare gegevens diepgaand en schoolspecifiek te analyseren, de vaststellingen te verwerken en effectieve bijsturingen door te voeren tot op de klasvloer.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne wees uit dat de school haar welzijnsbeleid op een behoorlijke wijze organiseert. De school kent haar werkpunten en zet de nodige stappen om de bemerkingen van de bevoegde diensten op te volgen en de tekorten weg te werken. De onderwijsinspectie heeft voldoende vertrouwen in het beleid om dit zelfstandig waar te maken en verleent een gunstig advies.

Bij het onderzoek naar de overige erkenningsvoorwaarden en onderwijsreglementering werden geen op te volgen inbreuken vastgesteld, wat eveneens leidt tot een gunstig advies.

De onderwijsinspectie besluit deze doorlichting met een gunstig advies voor de verdere erkenning van de kleuterafdeling. Het tekort voor wiskunde wordt weerhouden in het advies en geeft aanleiding tot het formuleren van een gunstig advies beperkt in de tijd voor de verdere erkenning van de lagere afdeling. Zowel de betrokkenheid bij de uitbouw van de schoolwerking als de werkvijver die het schoolteam aan de dag legt, zijn ten zeerste te waarderen. De onderwijsinspectie wenst de school dan ook veel succes bij het wegwerken van het tekort en bij het bestendigen van haar talrijke kwaliteitsvolle initiatieven.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

- Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. De verschillende domeinen van het leergebied komen doelgericht en geïntegreerd aan bod. De school voorziet een graduele opbouw in de aanbrengh van wiskundige inhoud. Het kleuterteam volgt de vorderingen in de wiskundige denkontwikkeling van de kleuters nauwgezet op.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate na. Het aanbod getuigt van een doelgerichte aandacht voor alle domeinen van het leergebied binnen de thematische werking. Het kleuterteam werkte voor diverse aspecten van wereldoriëntatie een graduele opbouw uit over de kleutergroepen heen. De ontwikkeling van de meeste aspecten wordt degelijk geobserveerd.

3.1.1.3 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Diverse outputgegevens zoals de kleuterobservaties, het kleuterwerk en het getoonde fotomateriaal, maar ook de planningsdocumenten en het klasbeeld wijzen er op dat de kleuterleerkrachten de ontwikkelingsdoelen in voldoende mate nastreven bij de kleuters.

Het beleid bewaakt de gelijkgerichte aanpak in de twee vestigingsplaatsen van haar kleuterafdeling, maar heeft daarbij wel voldoende oog voor de eigenheid van elke kleuterschool.

De kleuterafdeling realiseert een voldoende leerplandoelgericht aanbod voor de verschillende domeinen van de leergebieden wiskunde en wereldoriëntatie. Binnen de domeinen zelf hebben de kleuterleerkrachten gericht aandacht voor evenwicht en variatie.

Het kleuterteam voorziet in de nodige graduele opbouw over de kleutergroepen heen bij vaste thema's en uitstappen. De gemaakte afspraken garanderen tevens een goede verticale samenhang binnen de kleuterafdeling. Het team trekt de opbouwende lijn door in de aanbrengh van wiskundige begrippen en het ontwikkelen van het tijd- en ruimtebesef.

Er zijn nog groeikansen om de visualisatie van de tijdkaders binnen de verschillende kleutergroepen sterker af te stemmen op elkaar en op de lagere afdeling. Ook het functioneel aanwenden ervan is nog niet overal een verworvenheid.

In de meeste klassen zijn er goede aanzetten om de speelleerplekken (leerplan)doelgericht te verrijken. In sommige klassen is er nood aan meer gerichte impulsen om wiskundige en ruimtelijke begrippen en vaardigheden zelfstandig in te oefenen.

Kleuters krijgen in beide vestigingsplaatsen ruim voldoende mogelijkheden om te exploreren, experimenteren en zodoende actief lerend inzichten te verwerven. In de kleuterafdeling in Ruisbroek is het hanteren van stappenplannen om kinderen zelfsturend nieuwe vaardigheden te laten oefenen reeds ingeburgerd. In Eikevliet kent deze aanpak nog ruime groeimogelijkheden.

De kleuterafdeling van Ruisbroek ontplooit in samenwerking met de lagere afdeling waardevolle initiatieven om de doelen van het domein mens te realiseren. De kleuters worden van jongs af betrokken bij schoolprojecten en bij de diverse acties die de sociale omgang en cohesie binnen de school bevorderen. Deze initiatieven alsook de samenspeelmomenten met oudere leerlingen verbreden en verrijken de belevingswereld van de kleuters op een bijzondere wijze. In vestigingsplaats Eikevliet leren en leven de kleuters van verschillende leeftijden op een natuurlijke wijze samen en versterken ze zo elkaars ontdekkings- en belevingsdrang, naast de zorg die ze dragen voor elkaar.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd Het permanent bewaken van de efficiënte invulling van de onderwijstijd is een aandachtspunt in beide vestigingsplaatsen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen Beide kleuterafdelingen beschikken over voldoende uitdagend en degelijk speelleermateriaal. Leerkrachten maken tal van doordachte ontwikkelingsmaterialen zelf aan, veelal passend in het behandelde thema.

Infrastructuur Het kleuterteam realiseert een weloverwogen klasinrichting en maakt goed gebruik van de polyvalente ruimte en het schoolterrein. De infrastructurale inrichting belemmert een vlotte passage bij aanvang en afronding van de schooldag.
De keuze om de start- en afsluitmomenten met de jas aan en de boekentas in de hand te doen, belemmert de geborgenheid en het comfort van de kleuters.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem Het kleuterteam slaagt er in de ontwikkeling van de kleuters nauwgezet op te volgen via gerichte observaties en tests. De teamleden registreren hun bevindingen op een degelijke wijze in het kleutervolgsysteem.
Waar het systeem de leerkrachten voor wiskundige initiatie snel een duidelijk zicht geeft op de prestaties en vorderingen van de kleuters, is dit voor het leergebied wereldoriëntatie minder eenvoudig in kaart te brengen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg Vanuit een brede beeldvorming, via doelgerichte observatie, krijgen de kleuterleerkrachten een goed zicht op de specifieke behoeften van de kleuters bij het ontplooiën van vaardigheden en begripsvorming.

Binnen de eerstelijnszorg krijgen de kleuters van de klasleerkrachten de nodige ondersteuning bij hun ontwikkeling. Het kleuterteam heeft voldoende oog voor differentiatie volgens het niveau van individuele kleuters of groepen kinderen. Diverse werkvormen en activiteiten in de speelleerplekken faciliteren een gedifferentieerde aanpak. In vestigingsplaats Eikevliet vraagt de leeftijdsgemengde samenstelling van de klasgroep een doorgedreven niveaudifferentiatie. De mate waarin dit in alle - ook minder gestuurde - activiteiten effectief gerealiseerd wordt, is momenteel nog leerkrachtafhankelijk.

Om tegemoet te komen aan de specifieke zorgnoden van kinderen met een vertraagde (wiskundige) denkontwikkeling, treedt de zorgleerkracht binnen de tweedelijnsondersteuning vooral vraaggestuurd op.

Verskillende degelijke particuliere initiatieven getuigen van het aanwezige potentieel binnen het kleuterteam, maar een doelgerichte, gefaseerde aanpakstrategie voor de verschillende ontwikkelingsproblemen ontbreekt veelal. De intentie om voorbeeldhandelingsplannen op te stellen, onder meer voor wiskundegerelateerde problematieken, is een eerste aanzet in de ontwikkeling naar een meer handelingsgerichte aanpak die de school wil implementeren.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Interne expertise
Nascholingen

De kleuterleerkrachten uiten hun tevredenheid over de constructieve samenwerking en wisselwerking met de collega's binnen deze afdeling. De combinatie van startende leerkrachten en meer ervaren teamleden biedt volgens het kleuterteam heel wat mogelijkheden om elkaars deskundigheid te versterken.

De leerkrachten zoeken naar een efficiënt en gebruiksvriendelijk systeem om hun (leerplan)doelgerichte aanpak sterker naar voor te laten komen in hun dagelijkse planningsdocumenten. Ze volgen gerichte vorming om hun noden op dit vlak te lenigen.

Het beleid voorziet overlegruimte voor de kleuterleerkrachten om zich samen te verdiepen in specifieke materie of om bepaalde aspecten van de onderzochte leergebieden concreet uit te werken.

Kwaliteitszorg

Het kindvolgsysteem bevat tal van bruikbare gegevens die bij analyse op klas- en afdelingsniveau waardevolle informatie kunnen aanleveren in functie van de eigen kwaliteitszorg. Het is een uitdaging voor het team om in de toekomst, onder meer via deze weg, zelf de kwaliteit van het onderwijs te monitoren.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wiskunde in onvoldoende mate. De voorgelegde outputgegevens wijzen op het niet bereiken van de vooropgestelde onderwijsdoelstellingen door een aanzienlijk deel van de leerlingenpopulatie. Het onderwijsaanbod is niet in alle klassen volledig, evenwichtig en gevarieerd. De permanente opvolging van de vorderingen van de leerlingen via de evaluatiepraktijk is niet overal verzekerd.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De school bereikt de eindtermen voor het leergebied wiskunde in onvoldoende mate met de leerlingen. Uit diverse outputgegevens zoals resultaten op tests van het leerlingvolgsysteem en op externe proeven, maar ook uit de gegevens in methodegebonden toetsen, zelfgemaakte toetsen en overgangsverslagen blijkt dat een deel van de leerlingen de vooropgestelde onderwijsdoelstellingen voor dit leergebied niet bereiken. Een aantal leerlingen stroomt vroegtijdig uit of volgt een aangepast leertraject waardoor ze niet in aanmerking zijn genomen in de aangereikte outputgegevens.

De klasleerkrachten vertrouwen op eenzelfde onderwijsleerpakket om het leerplan te realiseren en de eindtermen te bereiken. De school geeft aan dat ze het onderwijsleerpakket heeft afgetoetst aan het leerplan en dat ze hierbij knelpunten vaststelde. De leerkrachten trachten naar aanleiding van deze vaststelling een bijkomend aanbod te voorzien om hieraan tegemoet te komen. De actuele invulling is echter sterk leerkrachtafhankelijk en de huidige autonomie

die de leerkracht hierbij neemt, belemmert een degelijke graduele opbouw over de leerjaren heen.

Diverse aanpassingen aan het onderwijsleerpakket gebeuren vanuit eigen inzichten en ervaringen van leerkrachten. Voor een aantal aspecten van het domein getallen, maakte de school didactische afspraken. Dit gebeurde nog niet voor alle (deel)domeinen, waardoor zowel in de inhouden, als in de didactische aanpakstrategieën de nodige graduele opbouw ontbreekt.

Uit de planningsdocumenten, het leerlingenwerk en de voorgelegde leerlingenevaluaties blijkt een onevenwichtig aanbod tussen en binnen de domeinen. De nadruk ligt voornamelijk op het domein getallen. Het aanbod voor meten en meetkunde is in een aantal klassen opvallend beperkt. In sommige klassen ligt de nadruk sterk op welbepaalde deelaspecten van deze domeinen, waarbij andere elementen minder of te oppervlakkig aan bod komen. Heel wat leerkrachten vullen het aanbod van het onderwijsleerpakket aan met zelfgemaakte werkbladen. Een kritische blik op de aangemaakte materialen in het licht van het leerplan blijft veelal uit waardoor in sommige klassen deze materialen de aanbreng en het verwerven van de leerinhouden eerder bemoeilijken dan bevorderen.

De noodzaak om te vertrekken vanuit betekenisvolle situaties en contexten om de leerinhouden aan te brengen, is nog niet overal doorgedrongen in de klaspraktijk, ondanks de noden van de wijzigende leerlingenpopulatie.

Diverse klasleerkrachten doen geslaagde pogingen om werkelijkheidsgericht rekenonderwijs aan te bieden. In tal van klassen wordt het niveau van het concreet handelen echter minimaal ingevuld. Ook de nauwkeurigheid in de schematische voorstellingen is voor een aantal leerkrachten een aandachtspunt.

Het team stemde het gelijkgericht gebruik van referentiematen af, maar voorzag geen afspraken rond graduele opbouw. Ook over de aanbreng van leer- en oplossingsstrategieën kwam het nog niet tot een doelgerichte afstemming.

Onderwijsorganisatie

Klasmanagement

Onderwijstijd

Diverse activerende werkvormen stimuleren de zelfstandigheid van de leerlingen, onder meer voor wiskunde.

De school volgt de richtlijnen van de onderwijskoepel en voorziet voldoende onderwijstijd voor dit leergebied.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De school beschikt over voldoende klassikaal en individueel materiaal om de leerinhouden degelijk aan te bieden en in te oefenen. Het functioneel gebruik ervan is echter sterk leerkrachtafhankelijk.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

Wiskunde is één van de leergebieden die in aanmerking genomen wordt om het getuigschrift basisonderwijs toe te kennen.

De meeste leerkrachten hanteren methodegebonden toetsen, al dan niet aangepast naar eigen inzichten en aangevuld met eigen toetsen om deelaspecten specifieker op te volgen. Hierbij raakt het evenwicht tussen de verschillende domeinen en tussen deelaspecten van eenzelfde domein in een aantal klassen zoek.

Rapporteringspraktijk
*Interne en externe
communicatie
Evenwichtig en volledig*

Voortvloeiend uit het onevenwicht in de evaluatiepraktijk, krijgen ouders in de rapportering van sommige leerkrachten geen duidelijk zicht op de voortgang van hun kind voor bepaalde domeinen van wiskunde.

De feedbackwaarde van de schriftelijke commentaren verschilt sterk van leerkracht tot leerkracht, gaande van bijzonder duidelijke, gedetailleerde informatie over de prestaties en vorderingen van een kind tot geen of weinig zinvolle commentaar.

Sommige leerkrachten grijpen het rapport aan om het kind en de ouders sterk te betrekken bij het leerproces, anderen laten heel wat kansen om kinderen gericht te sturen onbenut.

**Begeleiding
Leerbegeleiding**
*Beeldvorming
Zorg*

De beeldvorming binnen de leerbegeleiding is sterk leerkrachtafhankelijk en mist veelal de nodige diepgang. Door een overaanbod van bepaalde aspecten in de evaluatie en een gebrek aan permanente opvolging van andere aspecten - en in sommige klassen zelfs hele domeinen - is de globale beeldvorming in de meeste klassen verwrongen.

Sommige leerkrachten hebben een zeer goed zicht op de specifieke noden en behoeften van hun leerlingen via hun degelijke foutenanalyses. Dit is echter geen gemeengoed in de lagere afdeling. Een aantal teamleden beperkt zich tot het niveau van de vraag maar graaft niet dieper naar de oorzaak van de fout die de leerling maakte en naar de redenering om tot het foute antwoord te komen. Dit gebrek aan degelijke foutenanalyse hypothekeert een doelgerichte en doeltreffende remediëring voor wiskundige problemen.

De zorginterventies richten zich eenzijdig op de remediëring van wiskundige aspecten waarop de school vanuit haar evaluatiepraktijk enkel een goed zicht heeft.

Klasleerkrachten organiseren differentiërende werkvormen om leerlingen op eigen tempo de leerinhouden van wiskunde te laten inoefenen, soms ondersteund vanuit de zorgwerking. Het team heeft hierbij aandacht voor zowel sterke als minder sterke leerlingen. Kinderen met een rekenstoornis kunnen beroep doen op sticordi-maatregelen.

Bij wiskundig sterke leerlingen toetst de school de reeds verworven inhouden en wordt een aangepast aanbod voor wiskunde voorzien, veelal onder de vorm van contractwerk. Soms opteert de school er ook voor kinderen die de leerinhouden van het leerjaar waarin ze zitten nog niet aankunnen, een aangepast traject voor wiskunde aan te bieden. Leerlingen die de inhouden van hun leerjaar al volledig verworven hebben, kunnen wiskundeles volgen in het volgende leerjaar.

Klasleerkrachten voorzien, op enkele uitzonderingen na, opvallend weinig ondersteunende hulpmiddelen aan de klaswanden. Leerstrategieën ter bevordering van het wiskundig leer- en denkproces worden zelden gevisualiseerd in het klasbeeld.

**Professionalisering
Deskundigheidsbevordering**
*Interne expertise
Nascholingen*

Het schoolteam volgde het voorbije decennium geen specifieke vorming in functie van het leergebied wiskunde. Leerkrachten geven aan weinig tot geen naslagwerken of andere bronnen te raadplegen die een zekere input kunnen geven aan de professionalisering van het team op vlak van wiskunde.

Het beleid stelt het zoeken naar een nieuw onderwijsleerpakket voor dit leergebied als prioriteit voor de toekomst. Hoe het team de verkenning en de implementatie in de klaspraktijk zal aanpakken, is momenteel niet transparant voor de leerkrachten. Ze gaan er wel van uit dat een nieuw leerpakket heil zal brengen.

Kwaliteitszorg De school is zich bewust van de zwakke output voor dit leergebied maar een diepgaand onderzoek naar de oorzaken hiervan ontbreekt. De analyse van de resultaten op tests van het leerlingvolgsysteem, op externe toetsen en op methodegebonden toetsen is erg beperkt en de school koppelt er nog geen conclusies op klas- en schoolniveau aan vast.

Volgens de school ligt de oorzaak van het systematisch falen op externe toetsen en op tests van het leerlingvolgsysteem vooral in de taligheid van de vragen en de aard van de toetsafname. Welk aandeel de onderwijsaanpak kan hebben in de opvallende uitval van de leerlingen voor wiskunde en vooral hoe de leerkrachten zelf kunnen inspelen op de verontrustende vaststellingen, was nog geen onderwerp van teamgericht overleg.

Kritisch reflecteren over het effect van het eigen pedagogisch-didactisch handelen binnen de specificiteit van het wiskundeonderwijs is nog geen verworvenheid binnen dit leerkrachtenteam.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate. De school voorziet in een gevarieerd en voldoende evenwichtig aanbod voor de verschillende domeinen. De leerkrachten hebben aandacht voor de graduele opbouw en samenhang binnen het leergebied.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i>	De school beschikt over weinig valide en betrouwbare outputgegevens waarmee ze kan aantonen dat de leerlingen de eindtermen voor wereldoriëntatie bereiken. De diverse planningsdocumenten, de themabundels en het leerlingenwerk getuigen van een voldoende evenwichtig , gevarieerd en (leerplan)doelgericht onderwijsaanbod voor dit leergebied. Zowel in de klas als in de projecten en bij extra-murosactiviteiten voorzien de meeste klasleerkrachten een duidelijk leerplandoelgericht aanbod. Ze expliciteren het verband met de leerplandoelen in hun planningsdocumenten. De inhouden van enkele klassen zijn eerder impliciet in verband te brengen met het leerplan.
--	--

De meeste leerkrachten hebben een goed zicht op de volledigheid van hun klasaanbod. Sommigen gaan gericht bijsturen waar ze hiaten vaststellen of vermoeden, anderen rekenen er op dat de doelen voldoende bereikt zijn in vorige leerjaren en voorzien geen specifiek aanbod meer.

De thema's, activiteiten en leerinhouden zijn grotendeels afgesproken en afgestemd binnen eenzelfde graad en met de opeenvolgende leerjaren. De school stelde zelf vast dat er nog wel een aantal storende overlappingsen zijn en de meeste leerkrachten werken gericht aan het wegwerken ervan.

De meerderheid van de teamleden kent de visie en de uitgangspunten van het leerplan en handelt ernaar, al is dit bij sommigen eerder vanuit ervaring en aanvoelen dan wel een heel bewuste strategie.

Leerkrachten geven een rijke en gevarieerde invulling aan de thema's en voorzien in bijzonder veel uitbreidingsleerstof. Een aandachtspunt is evenwel de aangeboden inhoud en de gehanteerde werkbundels af te stemmen op het niveau van de leerlingen, zonder de verwachtingen van het leerplan uit het oog te verliezen.

Het team onderneemt gerichte initiatieven rond verkeers- en

gezondheidseducatie, mondiale vorming, sociale interacties en techniek.

Deze initiatieven zijn veelal uitgebouwd vanuit een gedragen visie en uitgezet in een doordachte graduele opbouw over de leerjaren heen.

De school investeert bewust sterk in (meerdaagse) extra-murosactiviteiten die een (leerplan)doelgerichte invulling krijgen en bijdragen aan de verruiming van het wereldbeeld, de ontwikkeling van het zelfconcept en het sociaal functioneren van de leerlingen.

Het team werkt diverse afdelingsoverschrijdende projecten uit waarbij klein en groot samen de wereld om zich heen kunnen ontdekken en kunnen leren van elkaar. De leerlingen van de lagere afdeling scherpen tijdens de diverse samenspeelmomenten hun verantwoordelijkheidsgevoel en empathisch vermogen aan.

Onderwijsorganisatie

Klasmanagement

Onderwijstijd

Activerende werkvormen stimuleren de zelfstandigheid van de leerlingen, onder meer voor wereldoriëntatie.

De school volgt de richtlijnen van de onderwijskoepel en voorziet voldoende onderwijstijd voor het leergebied wereldoriëntatie.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De school investeert in de nodige klassikale en individuele materialen om het bereiken van de eindtermen en leerplandoelen te bevorderen.

Leerkrachten visualiseren de tijd- en ruimtekaders in het klasbeeld en voorzien hierbij de nodige gradatie over de leerjaren heen. Het functioneel gebruik ervan om het tijd- en ruimtebesef van de leerlingen te ondersteunen en aan te scherpen kent nog wel ruime groeikansen.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

Wereldoriëntatie is één van de leergebieden die in aanmerking genomen wordt om het getuigschrift basisonderwijs toe te kennen.

Een aantal leerkrachten weet al goed vaardigheden, inzichten en attitudes te evalueren naast de eerder kennisgerichte evaluatie. In sommige klassen is de evaluatie bijzonder sterk gericht op feitenkennis. Een kritische reflectie over de wenselijkheid en zinvolheid van bepaalde toetsen en toetsonderdelen dringt zich op, zowel vanuit het leerplan, maar vooral ten aanzien van de veranderende leerlingpopulatie.

Enkele leerkrachten slagen er in vanuit hun evaluatiepraktijk een beeld te krijgen van de prestaties en vorderingen van de leerlingen voor de verschillende domeinen. In een aantal klassen richt de toetspraktijk zich eenzijdig op specifieke domeinen van wereldoriëntatie en hebben leerkrachten geen zicht op het beheersingsniveau van de leerplandoelen van de resterende domeinen.

Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Interne en externe</i> <i>communicatie</i>	In de klassen waar de evaluatiepraktijk vrij evenwichtig is, weerspiegelt zich dat in de rapportering aan de ouders. Wanneer de klasleerkracht erg eenzijdig toetst, krijgen de ouders geen correct beeld van de prestaties en vorderingen van hun kind. Slechts enkele leerkrachten schrijven ook bruikbare feedback uit over het leergebied wereldoriëntatie of over deelaspecten ervan. Intern worden de resultaten van de leerlingen voor dit leergebied slechts beperkt aan elkaar of aan het zorgteam gecommuniceerd.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De meeste klasleerkrachten hebben voldoende aandacht voor de interesses en de eigen inbreng van de leerlingen. Gegevens over (aspecten van) wereldoriëntatie worden niet gericht opgevolgd vanuit de zorgwerking en worden slechts sporadisch opgenomen in het leerlingvolgsysteem.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Interne expertise</i> <i>Nascholingen</i>	Het team volgde de nodige vorming omtrent de vernieuwde eindtermen en het aangepaste leerplan wereldoriëntatie. Vanuit de nood aan een aangepaste aanpak voor het domein techniek, investeerde de school een aantal lestijden voor het vrijmaken van een leerkracht om zich hierin te verdiepen. Dit teamlid zet werksessies op om de andere leerkrachten vertrouwd te maken met technische activiteiten en samen met hen de mogelijkheden te verkennen. Hoe de verdere implementatie van de visie, de uitgangspunten en de leerdoelen van dit deelleerplan zal verlopen, is voor de meeste teamleden nog niet duidelijk.
Kwaliteitszorg	De beschikbare outputgegevens zijn te weinig representatief of niet voldoende betrouwbaar om momenteel conclusies op klas- en schoolniveau uit te trekken. De school heeft de intentie werk te maken van de verbetering van de evaluatiepraktijk en verder deel te nemen aan externe proeven, zodat ze redelijkerwijs binnen afzienbare tijd vanuit haar eigen outputgegevens wel zicht kan krijgen op mogelijke knelpunten. Een uitbouw van de interne kwaliteitszorg kan de kwaliteit van het leergebied zeker nog verhogen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Verplichte controles en adviezen van deskundigen vormen het uitgangspunt om acties op korte en lange termijn te integreren in een preventieplan. De uitwerking van dit plan is concreet en realistisch. Door transparante informatie, communicatie en ondersteunende instrumenten voelt elk teamlid zich aangesproken om op zijn niveau bij te dragen aan de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne in de school. Uit de beschikbare verslagen en adviezen van externe en interne diensten blijkt dat er tekorten werden opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid in de vestigingsplaats in Ruisbroek. Op het ogenblik van de doorlichting heeft de school reeds gevolg gegeven aan een aantal geformuleerde opmerkingen. Wat nog moet verbeteren in deze vestigingsplaats is in de planningsdocumenten voorzien. Voor de vestigingsplaats in Eikevliet vertrouwt de school volledig op de gemeente die eigenaar is van het gebouw. Ze heeft voor dit gebouw zelf weinig zicht op eventuele bemerkingen van bevoegde diensten en het concrete gevolg dat eraan gegeven wordt ten einde een optimale veiligheid te garanderen. De school beseft dat ze zelf verantwoordelijk blijft voor de veiligheid van de kinderen die ze hier huisvest. In het jaarlijks actieplan neemt ze de interventies op voor de aspecten die ze zelf beheert in deze vestigingsplaats.

De wijze waarop de school haar preventieve taken op vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne realiseert, resulteert in gebouwen die geschikt zijn voor het inrichten van onderwijs. De onderwijsinspectie vertrouwt in de ontwikkelingskracht van de school om de opgezette systematieken te continuëren en de resterende tekorten weg te werken en formuleert een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respekteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	neen
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	neen
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respekteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respekteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respekteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** Het professionaliseringsbeleid van de school richt zich vooral op navorming omtrent de gekozen schoolprioriteiten en wordt verantwoord vanuit de schooleigen visie en het pedagogisch project. Het speelt tevens in op de verwachtingen van de koepelorganisatie en de scholengemeenschap. De gekozen vormingstrajecten hebben vaak betrekking op deelaspecten van de schoolwerking en zijn bestemd voor welbepaalde teamleden, met het oog op de verspreiding van inzichten in het schoolteam. De vormingsbehoeften bij leerkrachten komen eerder voort uit het persoonlijk aanvoelen van het beleid of de teamleden zelf, dan dat ze bepaalt zijn op basis van een objectieve detectie van de werkelijke noden in de klaspraktijk. Welke doelen beoogt worden met bepaalde vormingsinitiatieven of in welke veranderingen op schoolniveau ze moeten resulteren op langere termijn, is niet voor alle teamleden duidelijk.
- Ondersteuning** De school doet een beroep op de pedagogische begeleidingsdienst en andere externen om de deskundigheid van het personeel te verhogen. Het beleid stapt mee in het vormingsaanbod van de scholengemeenschap en maakt goed gebruik van de overlegstructuren binnen dit platform om de professionalisering van bepaalde teamleden aan te sturen. Er is een voldoende open overlegcultuur binnen het team aanwezig om te leren van elkaar en om expertise te delen. Hoewel de nood er is, zet het beleid slechts beperkt in op coaching van leerkrachten tot op de klasvloer en op de begeleiding van teamleden bij het in vraag stellen van het eigen pedagogisch-didactisch handelen.
- Doeltreffendheid** Het gebrek aan transparante en gefaseerde implementatiestrategieën belemmert diepgaande veranderingen. Het is sterk leerkrachtafhankelijk of bedoelingen begrepen, verwerkt en vertaald worden naar de klaspraktijk. Sommige professionaliseringsinitiatieven worden degelijk aangepakt. Inzichten vanuit praktische vormingen krijgen vlot ingang in de eigen klaspraktijk. Meer conceptuele aspecten zoals bijvoorbeeld de schooleigen optie om meer handelingsgericht te werken en de implementatie van leerplannen, missen voldoende diepgang om de doeltreffendheid op de afdelings- en schoolniveau te garanderen.
- Ontwikkeling** De school werkt aan de uitbouw van een documentatiecentrum om leerkrachten naslagwerken en materiaal intern ter beschikking te stellen. Goede particuliere initiatieven kennen een wisselende doorstroming naar de andere klassen. De verspreiding van deze en externe goede praktijkvoorbeelden kent nog groeikansen. Ook het aanwenden - of bijsturen - van de persoonlijke inzichten van leerkrachten met het oog op een gemeenschappelijke, gelijkgerichte aanpak kent nog ruime groeikansen.

4.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid Vanuit de visie van de scholengemeenschap ontwikkelde de school een eigen visie op leerbegeleiding die gekaderd wordt in haar schoolvisie en past binnen het eigen pedagogisch project. Ze richt zich op een geïntegreerde zorgaanpak met interventies op school-, leerkracht- en leerlingniveau. De school schetst de rol, de verantwoordelijkheid en de taken van een aantal actoren binnen een zorgcontinuüm en sluit hiermee tevens aan bij de visie van de koepelorganisatie. Een heldere en eenduidige omschrijving van de concrete opdrachten voor de klasleerkrachten binnen de eerstelijnszorg ontbreekt.

Binnen het luik 'zorgbeleid' situeert de school de werking van de zorgcoördinator op leerling-, leerkracht- en schoolniveau. De school vertaalt de taakomschrijving echter in een concrete invulling die momenteel nog grotendeels gericht is op het leerlingniveau. Op welke wijze de zorgcoördinator inspeelt op de concrete behoeften op leerkrachtniveau en ze de draagkracht van leerkrachten versterkt in functie van een effectieve eerstelijnszorg, wordt niet scherp gesteld.

Vanuit een beginsituatiebepaling op basis van enkele leerlingenkenmerken en de schoolspecifieke context, selecteerde de school twee grote prioriteiten voor haar gelijke onderwijskansenbeleid. Ze stelde hierbij een aantal algemene doelen voorop die ze onmiddellijk vertaalde in een aantal acties. De school formuleert weinig concrete doelstellingen, stelt de gewenste resultaten niet scherp en voorziet geen gefaseerde aanpakstrategieën met duidelijke timing.

Ondersteuning De school voorziet in de nodige middelen en overlegstructuren om een degelijke leerbegeleiding op te zetten in beide afdelingen. Samen met ouders en externe partners vormt ze een waardevol ondersteunend netwerk rond haar zorgleerlingen. De remediërende interventies en diverse individuele trajecten wijzen op de wil om de 'zorg voor elk kind' elke dag waar te maken.

Door het ontbreken van enige zorgondersteuning in de kleuterafdeling, gaf het team in het verleden noodgedwongen zelf invulling aan de eerste- en tweedelijnszorg op klas- en afdelingsniveau. De huidige hulp van een zorgleerkracht biedt de opportuniteit om interventies op leerlingniveau verder te verfijnen, aangestuurd door de klasleerkracht die het overzicht houdt op de diverse problematieken en noden van de leerlingen.

In de lagere afdeling krijgt de zorgbrede werking veelal de vorm van klasexterne remediëring of klasinterne begeleiding van individuele kinderen en groepjes leerlingen. De ondersteuning op leerlingniveau is zowel voor sterkere leerlingen als voor leerlingen met leermoeilijkheden ruim uitgebouwd, maar situeert zich veelal in de tweedelijnszorg.

Sommige leerkrachten leggen het maken van foutenanalyses, het opzetten van gerichte remediëring en het aanmaken van extra materialen volledig in handen van het zorgteam en verliezen zelf het overzicht over de werkelijke problematieken en moeilijkheden waar hun leerlingen mee kampen. De preventieve basiszorg komt hierdoor in sommige klassen in gedrang.

Het zorgteam stelt een handelingsgerichte aanpak voorop en hoopt via het gebruik van het digitaal instrument leerkrachten vertrouwd te maken met de aanpakstrategie.

Doeltreffendheid Diverse zinvolle initiatieven op leerlingniveau zijn verankerd in de schoolwerking en de gedragenheid ervan door het team biedt de garantie dat ze bestendig worden. In welke mate bepaalde interventies werkelijk effect hebben op de ontwikkeling en het leerproces van de leerlingen is minder transparant voor het team. Een gerichte effectmeting of diepgaande analyse van de beschikbare outputgegevens was tot op heden nog maar beperkt aan de orde. De school brengt de voortgang van de leerlingen wel in kaart, maar benut de gegevens nog te weinig om zowel de school- als zorgbrede werking te evalueren en waar nodig gericht bij te sturen.

Niet alle teamleden zijn al voldoende doordrongen van het gedachtengoed van het handelingsgericht werken dat het zorgbeleid vooropstelt. Sommige klasleerkrachten zien hun belangrijke taak binnen dit concept nog niet klaar. De meeste leerkrachten geven autonoom invulling aan de eerstelijnszorg, vaak vanuit goedbedoelde, persoonlijke inzichten. Dit resulteert in een grote diversiteit, waarbij het effect op de leerlingen weinig of niet in vraag wordt gesteld.

Ontwikkeling De lagere afdeling kent de laatste jaren een wijzigende leerlingenpopulatie met een aangroei van zorgkinderen. Het team staat hier zeker voor open, maar het ontbreekt sommige leerkrachten nog aan de nodige daadkracht om de eigen onderwijsaanpak hier gericht op af te stemmen. De continuë investering van de school in de permanente uitbouw van de zorgwerking en de ondersteuning van het zorgteam op leerlingniveau zijn te waarderen. Het ontbreekt echter nog aan gefaseerde en doelgerichte ontwikkelingstrajecten om de leerbegeleiding op school- en leerkrachtniveau verder te optimaliseren en zo de noden van de veranderende populatie op te vangen en de draagkracht van de leerkrachten te versterken om hier gepast op in te spelen. Het zorgoverlegplatform binnen de scholengemeenschap vormt een ondersteunend netwerk voor de zorgcoördinatoren en biedt kansen om expertise te delen en te verwerven.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap, Visieontwikkeling, Besluitvorming en Kwaliteitszorg De leiding van de school is in handen van een ervaren directeur, die tevens het personeelsbeleid binnen de scholengemeenschap op zich neemt. Hij krijgt ondersteuning van een leerkracht uit het kleuterteam, die een kwart van haar opdracht als directeur functioneert. Beiden streven een participatief, gedeeld leiderschap na en kunnen rekenen op een sterke inbreng vanuit het team. Ze geven te kennen de inzet en competenties van de teamleden sterk te waarderen. Ook leerkrachten spreken hun waardering voor de betrokkenheid en de bereikbaarheid van het directieteam uit.

De school maakte gericht werk van een specifieke schoolvisie die ze duidelijk visualiseert in het schoolbeeld en in de communicatie met de ouders. De visie is gedragen door het ganse schoolteam en zichtbaar in de klaspraktijk.

De openheid en de samenhang binnen het personeelsteam bevorderen de gezamenlijke besluitvorming. Stabiele overlegstructuren faciliteren de uitbouw van organisatorische én onderwijskundige aspecten van de schoolwerking.

De vooropgestelde schoolprioriteiten zijn voor alle teamleden duidelijk, maar de wijze waarop ze zullen aangepakt worden, is voor de leerkrachten minder helder. Het ontbreekt aan een gefaseerde, haalbare en concrete beleidsplanning op middellange termijn om deze prioriteiten effectief te realiseren. Ze worden nog niet afgebakend, concreet benoemt en omgezet in operationaliseerbare en evalueerbare doelen.

Leerkrachten missen de nodige objectieve feedback en begeleiding om hun eigen handelen kritisch in vraag te stellen en naar betere aanpakstrategieën te zoeken. Het beleid laat kansen onbenut om via klasbezoeken en functioneringsgesprekken zicht krijgen op wat zich werkelijk afspeelt op de klasvloer en om - ook bij meer ervaren leerkrachten - in te grijpen waar nodig.

De school beschikt over diverse degelijke instrumenten om zelf de kwaliteit van het geboden onderwijs of van deelaspecten van de schoolwerking te bewaken. Er is nog een ruime groeimarge om meer te halen uit de beschikbare outputgegevens met het oog op de interne kwaliteitszorg. De school slaagt er nog niet in de gegevens diepgaand en schoolspecifiek te analyseren, de vaststellingen te verwerken en effectieve bijstellingen door te voeren tot op de klasvloer.

Talenbeleid De school beschikt niet over een uitgesproken visie rond talenbeleid. Door de geleidelijke, doch toenemende instroom van leerlingen met een anderstalige of taalarme achtergrond voelt het team wel de noodzaak om een aantal initiatieven te ontplooien die de talige ontwikkeling van de kinderen stimuleren en een transparante communicatie met ouders mogelijk maken.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties niet vanuit operationele doelen en sluit eerder beperkt aan bij de noden van de leerlingen.

De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties op leerlingniveau die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook enige aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.

Het schoolteam heeft in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van een beperkt aantal teamleden , met name het leiderschap, de zorgcoördinator en het zorgteam, met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het (leerplan)doelgericht onderwijsaanbod, de observatiepraktijk en de gerichte begeleiding van de kinderen voor de leergebieden wiskundige initiatie en wereldoriëntatie in de kleuterafdeling.
- Het rijke onderwijsaanbod met diverse (school)projecten en extra-murosactiviteiten voor wereldoriëntatie in de lagere afdeling.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De vormingsinitiatieven geënt op de schooleigen prioriteiten en gekaderd binnen de schoolvisie.
- De initiatieven vanuit de zorgwerking om individuele leerlingen te ondersteunen en te remediëren.

Wat betreft het algemeen beleid

- De cohesie binnen het team, de gezamenlijke visieontwikkeling en de participatieve besluitvorming.
- De betrokkenheid en het enthousiasme van het voltallige team bij de uitbouw van de schoolwerking.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Meer aandacht besteden aan concreet handelen, exploreren en experimenteren om kinderen inzicht te laten verwerven in wiskundige en wereldgeoriënteerde aspecten in de lagere afdeling.
- De visualisatie van leerstrategieën en tijd- en ruimtecadavers in het klasbeeld én het functioneel gebruik ervan ter ondersteuning van de leerlingen kritisch evalueren en bijsturen.
- De evaluatiepraktijk voor wereldoriëntatie in de lagere afdeling verbreden met vaardigheden, inzichten en attitudes naast feitenkennis.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De effecten van deskundigheidsbevordering van het personeel gericht nagaan tot op de klasvloer.
- Binnen de leerbegeleiding duidelijke, operationaliseerbare en evalueerbare doelstellingen vooropstellen op leerling-, leerkracht- en schoolniveau.
- Vanuit de zorgwerking de expertise en de draagkracht van de klasleerkrachten versterken in functie van een meer preventieve eerstelijnszorg; hierbij concrete verwachtingen stellen én de uitvoering opvolgen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Een transparante en gefaseerde pedagogisch-didactische aanpakstrategie voor vernieuwingen en verbeteringen uitzetten op middellange termijn, de gemaakte afspraken formaliseren en inhoudelijk bestendigen door gerichte opvolging tot op de klasvloer.
- Binnen de interne kwaliteitszorg de talrijk beschikbare outputgegevens diepgaander analyseren en de conclusies gericht aanwenden voor de permanente kwaliteitsverbetering van het geboden onderwijs.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Met het leerplan als leidraad een volledig, evenwichtig aanbod, een doeltreffende leerbegeleiding en een degelijke evaluatiepraktijk uitwerken voor wiskunde in de lagere afdeling.

Wat betreft de regelgeving

- In het schoolreglement de verplichte bepalingen inzake het orde- en tuchtreglement van de leerlingen, met name de beroepsmogelijkheid bij meerdaagse schorsing, correct opnemen (decreet bao - art.37).

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'
 - * voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wiskunde.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **21-02-2017** opnieuw een controle uit.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Hilde De Vleeschouwer de inspecteur-verslaggever	Wim VAN DER DONCK en Annick MEES de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	